Acord entre els governs català, espanyol i egipci per a la restitució de patrimoni arqueològic

La làpida d'Imep-Hor

Egipte recupera vuit blocs de pedra que van aparèixer en un antiquari català

IGNACIO OROVIO
Barcelona

La clau és Imep-Hor, però en jeroglífic: un falcó (Hor) seguit de quatre signes més. Els llegeix en un bloc de roca calcària a l'aparador d'un antiquari català l'arqueòleg Francesc Bosch. Desconcertat pel que està segur de desxifrar en aquella botiga, telefona tot seguit al professor del màster en Llengua i Civilització de l'Antic Egipte que està cursant, Josep Cervelló, a les classes del qual han analitzat precisament aquells símbols i aquell nom, però sense haver vist mai el bloc de pedra. És l'octubre del 2009.

Retrocedim deu anys en el temps, quan l'excavació de Cervelló a la necròpoli de Sakkara, vint quilòmetres al sud del Caire, es queda amb un pam de nas quan troben saquejat el jaciment que havien d'excavar. Estaven esperant el permís, però ja no els farà falta. Dos anys abans, el 1997, havien fet prospeccions i l'indret semblava prometedor.

La intenció de l'expedició, de tres arqueòlegs catalans -de l'Institut d'Estudis del Pròxim

sos per legalitzar-ne el trànsit.

I ara tornem a l'antiquari, on ha arribat Cervelló, a verificar que al frontal d'aquell bloc hi diu, exactament, Imep-Hor. Allò que no va poder trobar a la pols del desert apareix en un antiquari català.

Ja a principis del 2009, aquest arqueòleg ha tingut no-

La casualitat va voler que descobrís el robatori un arqueòleg de l'equip que va excavar a Egipte

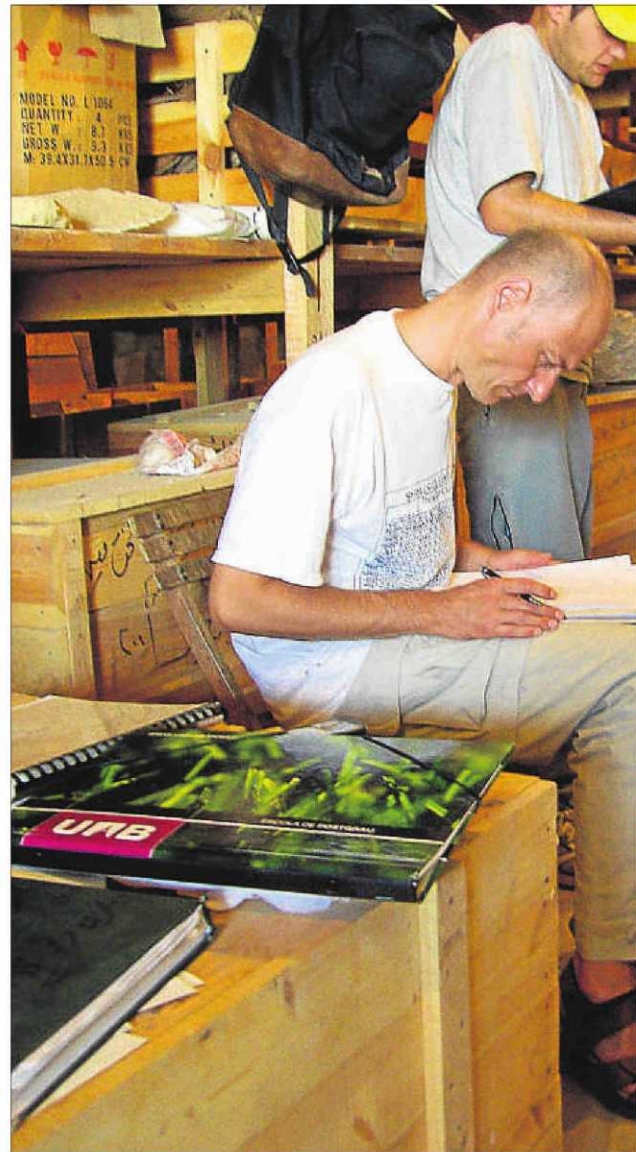
tícies que una peça presumptament de la tomba d'Imep-Hor està en possessió d'un antiquari madrileny. Ha posat la dada en coneixement de les autoritats egípcies, que contacten amb les espanyoles, que posteriorment confiquen el bloc.

Però això de l'aparador és di-

en les quals hi ha una obra d'art, o robatoris en ermites. Hi ha qui roba la rèplica sense saber-ho". "La nostra feina de control -afegeix l'agent- és minuciosa. Coneixem bé totes les cases de subhastes i els antiquaris", alerta.

El que posseeix els vuit blocs espoliats no posa objeccions, després d'haver rebut la garantia científica que aquells vuit blocs de pedra, que diu haver adquirit a Londres, procedeixen d'un saqueig arqueològic. Són requisats.

L'episodi següent de la pel·lícula és el final feliç i va tenir lloc ahir, quan els governs espanyol, català i egipci van firmar al Museu d'Arqueologia de Catalunya -que ha custodiat les peces els últims mesos- l'acta de restitució de les peces al país africà, que va enviar el seu ambaixador, Ayman Zaineldine, i el nou cap del Consell Suprem d'Antiguitats, Mustafa Amin Badawy, el successor del cèlebre Zahi Hawass. El conseller de Cultura,

Josep Cervelló, durant les tasques arqueològiques a Sakkara**Els blocs, exposats ahir al Museu Arqueològic de Catalunya**

LA CLAU DEL CAS. Hor, Horus, és el déu representat pel falcó, i es col·loca davant, al jeroglífic, en senyal de respecte, ja que és una deïtat. El nom complet és Imep-Hor

Europa Press

Orient Antic de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'única de tot l'Estat on es pot estudiar egiptologia -i tres ajudants egipcis, era analitzar la tomba d'un alt personatge de la VI Dinastia, en l'època de declivi del Regne Antic.

Parlem de l'any 2200 a. C., aproximadament. Parlem d'Imep-Hor, gran sacerdot del Ptah, déu de la màgia, màxima deïtat de Memfis.

Però la missió s'ha frustrat. El 2005, el 2006 i el 2007 l'expedició torna a Sakkara i excava, i se centra a analitzar l'epigrafia dels 52 blocs de pedra que queden a la tomba d'Imep-Hor però sense Imep-Hor. Alguns dels fragments del jaciment comencen a aparèixer durant aquells anys, després d'haver sortit d'Egipte amb certificats fal-

ferent: hi diu Imep-Hor! Només pot procedir de Sakkara. Cervelló ho posa en coneixement de la Fiscalia que ho comunica als Mossos d'Esquadra.

"Tramitem entre sis i deu casos grans, com aquest, a l'any", explica la cap de la unitat de Patrimoni Històric de la policia catalana, Luz Prados, tot i que "hi ha infinitat d'operacions

Ferran Mascarell, va celebrar que estava assistint al "final feliç d'una bona pel·lícula", mentre que per a Badawy, la necròpoli de Sakkara recuperarà ara "l'esperit que li van robar". Després de residir a Espanya, en un espanyol correcte celebra l'acció dels arqueòlegs catalans i dels Mossos d'Esquadra i llança una falca del "nou Egipte": "Amb la

revolució dels joves hem canviat, ara tenim una nova democràcia. Egipte és un país millor avui". I afegeix la predisposició que els dos països organitzin exposicions conjuntes. Pel nou director general de Belles Arts i Béns Culturals del Ministeri de Cultura, Jesús Prieto de Pedro, "el que de debò conserva el patrimoni és la consciència

social". Encara que aquest concepte no hagi arribat a l'antiquari de Madrid que té una de les peces i que ha plantejat un litigi judicial per conservar-la.

Un altre parell de blocs han estat detectats a Londres i tres o quatre més, i dues estàtues del mateix jaciment, a Austràlia. Així, de la firma d'ahir el govern egipci s'emportarà ara per ara

IEPOA-UAB

uit blocs. El destí de les peces, va afegir ahir Badawy, és el Museu Egipci del Caire, on seran restaurades i estudiades. "I estem construint el nou edifici del museu, al costat de les piràmides", anuncia.

"Vinguin a veure-ho", somriu ufanós.●

TENU MÉS INFORMACIÓ SOBRE
ESPOLIS A EGIPT E AL WEB
www.lavanguardia.com

El cap d'antiguitats egipci xifra l'espoli de l'últim any en 1.700 peces

Es busquen 38.000 obres

I. OROVIO Barcelona

Amb 80 milions d'habitants i el lloc 113 (de 187) als índexs de desenvolupament de l'ONU, al patrimoni d'un país com Egipte només li faltava el caos paral·lel a la revolució que fa un any va posar fi a la dictadura de Hosni Mubarak.

Després de la firma del conveni de retorn de les peces d'ahir a Barcelona, el nou secretari general del Consell Suprem d'Antiguitats d'Egipte –el successor del cèlebre Zahi Hawass–, Mustafa Amin Badawy, va sortir a corre-cuita en direcció a l'AVE, de tornada cap a Madrid, amb prou feines amb temps per xifrar en "uns 1.700" els robatoris detectats

ri de la Convenció de Protecció del Patrimoni Cultural, del 1970, alerta que el per si mateix actiu comerç il·legal de peces d'art egipci "ha crescut considerablement durant i després de la Revolució del 2011", i el situa, en una xifra que s'aproxima a la de Badawy, en 1.400 peces els últims tretze mesos. El mateix Museu Egipci del Caire va ser objecte de pillatge; l'esmentat informe de la Unesco recorda que van desaparèixer "almenys nou artefactes" i mai no han tornat i que jaciments d'Abusir i Sakkara van acabar espoliats. De Sakkara precisament procedien les peces restituïdes ahir, encara que robades el 1999.

Per tot això, afegeixen fonts

KHALIL HAMRA / AP

Part del tresor de Tutankamon robat (i tornat) el 2011

per les noves autoritats del país als seus jaciments i museus des que va esclatar la revolta popular.

Però no és només Egipte: la Interpol xifra els objectes d'art desapareguts en uns 38.000 a tot el món. Al 2000, un informe del Parlament britànic calculava que aquest negoci il·legal ascendia a 6.000 milions de dòlars anuals.

Un informe de la Unesco elaborat el 2010 pel 40è aniversari

de la Unesco establertes a París, aquesta organització desenvolupa a Egipte un projecte de prevenció del tràfic il·lícit d'art. Donarà formació sobre instruments legals per combatre l'espoli i el comerç il·legal i prepara una campanya de sensibilització de la població. Durant el caos del 2011, molts jaciments van ser protegits pels veïns, sabedors que el seu millor mitjà de subsistència és que es mantinguin intactes.●